Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

►**B**

SMERNICA RADY 92/100/EHS

z. 19. novembra 1992

o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva

(UL L 346 , 27.11.1992, str. 61)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
►**M1**	Smernica Rady č. 93/98/EHS z 29. októbra 1993	L 290	9	24.11.1993
►**M2**	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001	L 167	10	22.6.2001

▼B

SMERNICA RADY 92/100/EHS

z. 19. novembra 1992

o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva

RADA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej články 57 ods. 2, 66 a 100a,

so zreteľom na návrh Komisie ([1]),

v spolupráci s Európskym parlamentom ([2]),

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ([3]),

keďže sú rozdiely v právnej ochrane poskytovanej právnymi predpismi a praxou členských štátov autorským dielam a predmetom práv príbuzných autorskému právu, pokiaľ ide o nájom a vypožičiavanie; keďže tieto rozdiely sú zdrojom prekážok obchodu a narušovania hospodárskej súťaže, čo bráni dobudovaniu a riadnemu fungovaniu vnútorného trhu;

keďže tieto rozdiely v právnej ochrane by sa mohli ešte prehĺbiť, ak by členské štáty zaviedli nové a rozdielne právne predpisy, alebo ak by sa rozdielne vyvíjalo vnútroštátne precedentné právo vysvetľujúce také právne predpisy;

keďže by sa takéto rozdiely preto mali vylúčiť v súlade s cieľom vytvoriť priestor bez vnútorných hraníc, ako je uvedené v článku 8a zmluvy tak, aby bol vytvorený systém zabezpečujúci nerušenú hospodársku súťaž vo vnútri spoločného trhu podľa článku 3 písm. f) zmluvy;

keďže nájom a vypožičiavanie diel chránených autorským právom a predmetov ochrany chránených príbuznými právami zohráva čoraz významnejšiu úlohu predovšetkým pre autorov, výkonných umelcov a výrobcov fonogramov a filmov; keďže vzrastajúcu hrozbu predstavuje pirátstvo;

keďže primeraná ochrana autorských diel a predmetov príbuzných práv prostredníctvom práv na nájom a vypožičiavanie, ako aj ochrana predmetov príbuzných práv prostredníctvom práva záznamu, práva na rozmnožovanie, na rozširovanie rozmnožení, práva na vysielanie a oznamovanie verejnosti (verejné šírenie) môže mať základný význam pre hospodársky a kultúrny rozvoj spoločenstva;

keďže ochrana autorského práva a príbuzných práv sa musí prispôsobiť novému hospodárskemu vývoju, aký predstavujú nové formy využívania;

keďže autori a výkonní umelci potrebujú k výkonu svojej tvorivej činnosti primerané príjmy, ktoré sú základom pre ďalšiu tvorivú a umeleckú činnosť a investície potrebné najmä na výrobu fonogramov a filmov sú mimoriadne vysoké a riskantné; keďže možnosť zabezpečenia takéhoto príjmu a návratnosti takejto investície môžu byť efektívne realizované len pomocou primeranej právnej ochrany príslušných nositeľov práv;

keďže tieto tvorivé, umelecké a podnikateľské činnosti sú vo veľkom rozsahu činnosťami samostatne zárobkovo činných osôb a ich výkon sa musí uľahčiť vytvorením právnej ochrany zosúladenej v rámci spoločenstva;

keďže v rozsahu, v akom tieto činnosti predstavujú hlavne služby, musí byť rovnako uľahčené ich vykonávanie vytvorením harmonizovaného právneho rámca v spoločenstve;

([1]) Ú. v. ES C 53, 28.2.1991, s. 35 aÚ. v. ES C 128, 20.5.1992, s. 8.
([2]) Ú. v. ES C 67, 16.3.1992, s. 92 a rozhodnutie z 28. októbra 1992 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).
([3]) Ú. v. ES C 269, 14.10.1991, s. 54.

▼B

keďže právne predpisy členských štátov by mali byť upravené tak, aby neboli v rozpore s medzinárodnými zmluvami, na ktorých je založené autorské právo a príbuzné práva vo väčšine členských štátov;

keďže právne predpisy spoločenstva, týkajúce sa práva na nájom a vypožičiavanie a niektorých práv príbuzných možno obmedziť na to, že bude ustanovené, aby členské štáty založili právo na nájom a vypožičiavanie pre určité skupiny nositeľov práv a ďalej právo na záznam, rozmnožovanie, rozširovanie, vysielanie a oznamovanie verejnosti pre určité skupiny nositeľov práv na úseku ochrany príbuzných práv;

keďže na účely tejto smernice treba definovať pojmy nájom a vypožičiavanie;

keďže so zreteľom na jasnosť treba z nájmu a vypožičiavania v zmysle tejto smernice vylúčiť určité formy sprístupnenia ako je napr. sprístupnenie fonogramov, alebo filmov (kinematografických alebo audiovizuálnych diel alebo pohyblivých obrazov, či už sprevádzaných zvukom, alebo nie) na účely verejného predvedenia alebo vysielania, ako aj sprístupnenia na výstavné účely alebo na momentálne prehliadnutie alebo vypočutie na mieste samotnom; keďže pritom vypožičiavanie v zmysle smernice nezahŕňa vzájomné sprístupňovanie medzi verejnosti prístupnými zariadeniami;

keďže tam, kde sa vypožičiavanie uskutočňuje verejnosti prístupným zariadením, platí sa len čiastka nepresahujúca potrebné prevádzkové náklady na činnosť zariadenia, nejde o priame ani nepriame hospodárske alebo obchodné použitie v zmysle tejto smernice;

keďže treba zaviesť úpravu, na základe ktorej bude zabezpečené získanie primeranej odmeny, ktorej sa nemožno vzdať, pre autorov a výkonných umelcov, ktorí musia mať možnosť zveriť výkon tohto práva organizáciám kolektívnej správy, ktoré ich zastupujú;

keďže primeraná odmena môže byť zaplatená naraz alebo formou viacerých platieb, vždy pri uzatvorení zmluvy alebo neskôr;

keďže primeraná odmena musí zohľadniť význam prínosu príslušných autorov a výkonných umelcov k fonogramu alebo filmu;

keďže taktiež treba chrániť práva na verejné vypožičiavanie aspoň autorov, zavedením osobitných úprav; keďže však všetky opatrenia na základe článku 5 tejto smernice musia vyhovovať právu spoločenstva, predovšetkým článku 7 zmluvy;

keďže ustanovenia kapitoly II nebránia členským štátom, aby rozšírili prezumpciu (právnu domnienku) podľa článku 2 ods. 5 na výhradné práva obsiahnuté v tejto kapitole; keďže ďalej ustanovenia kapitoly II nebránia členským štátom, aby ustanovili vyvrátiteľnú domnienku o povolení na využívanie výhradných práv výkonných umelcov obsiahnutých v týchto článkoch, pokiaľ je takáto právna domnienka zlučiteľná s Medzinárodným dohovorom na ochranu výkonných umelcov, výrobcov fonogramov a vysielacích organizácii (ďalej len Rímskym dohovorom);

keďže členské štáty môžu ustanoviť širšiu ochranu pre nositeľov práv príbuzných autorskému právu, ako sa vyžaduje v článku 8 tejto smernice;

keďže harmonizované práva na nájom a vypožičiavanie a harmonizovaná ochrana na úseku práv príbuzných autorskému právu sa nesmú vykonávať spôsobom, ktorý predstavuje skryté obmedzovanie obchodu medzi členskými štátmi alebo spôsobom, ktorý je v rozpore s pravidlom chronológie využívania v masmédiách, uznaným v rozsudku súdu vynesenom v spore Société Cinéthèque proti FNCF ([1]),

([1]) Prípady 60/84 a 61/84, ECR, 1985, s. 2605.

▼B

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

NÁJOMNÉ A VÝPOŽIČNÉ PRÁVO

Článok 1

Predmet zosúladenia

1. V súlade s ustanoveniami tejto kapitoly ustanovia členské štáty s výnimkami podľa článku 5 právo udeliť súhlas alebo zakázať nájom a vypožičiavanie originálov a rozmnožení diel chránených autorským právom a ostatných predmetov uvedených v článku 2 ods. 1.

2. Na účely tejto smernice „nájom“ znamená sprístupnenie na použitie na časovo obmedzené obdobie na účely priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu.

3. Na účely tejto smernice „požičiavanie“ znamená sprístupnenie na použitie na časovo obmedzené obdobie, nie však na účely priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu, ak sa uskutočňuje prostredníctvom verejnosti prístupných zariadení.

4. Práva uvedené v odseku 1 sa predajom originálu a rozmnožení autorských diel a iných predmetov ochrany uvedených v článku 2 ods. 1 ani iným aktom ich šírenia nevyčerpajú.

Článok 2

Nositelia a predmet práva na nájom a vypožičiavanie

1. Výhradné právo udeľovať súhlas alebo zakázať nájom a vypožičiavanie prislúcha:

— autorovi vo vzťahu k originálu a rozmnoženine jeho diela,

— výkonnému umelcovi vo vzťahu k záznamom jeho výkonu,

— výrobcovi fonogramu vo vzťahu k jeho fonogramom a

— výrobcovi prvého záznamu filmu vo vzťahu k originálu a rozmnoženinám jeho filmu. Na účely tejto smernice pojem „film“ predstavuje kinematografické alebo audiovizuálne dielo, alebo pohyblivé obrazy, či už sú sprevádzané zvukom alebo nie.

2. Na účely tejto smernice sa hlavný režisér kinematografického alebo audiovizuálneho diela považuje za jeho autora alebo jedného z jeho autorov. Členské štáty môžu ustanoviť, aby za jeho spoluautorov boli považované iné osoby.

3. Táto smernica sa nevzťahuje na práva na nájom a vypožičiavanie stavieb a diel úžitkového umenia.

4. Práva uvedené v odseku 1 možno previesť, postúpiť alebo môžu byť predmetom udeľovania zmluvných licencií.

5. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 7, ak je medzi výkonnými umelcami a výrobcom filmu uzatvorená individuálna alebo kolektívna zmluva o výrobe filmu, predpokladá sa, ak to v zmluve nie je ustanovené inak, že výkonný umelec, na ktorého sa táto zmluva vzťahuje, previedol svoje právo na nájom za podmienok podľa odseku 4.

6. Členské štáty môžu ustanoviť podobnú právnu domnienku, akú obsahuje odsek 5, pri autoroch.

7. Členské štáty môžu ustanoviť, že podpis zmluvy dohodnutej medzi výkonným umelcom a výrobcom filmu o výrobe filmu má účinky udeleného povolenia na nájom za predpokladu, že takáto zmluva určí primeranú odmenu v zmysle článku 4. Členské štáty môžu taktiež ustanoviť, že ustanovenie tohto odseku sa primerane vzťahuje na práva obsiahnuté v kapitole II.

▼B

Článok 3

Nájom počítačových programov

Ustanovenie článku 4 písm. c) smernice Rady 91/250/EHS zo 14. mája 1991 o právnej ochrane počítačových programov ([1]) zostáva nedotknuté.

Článok 4

Neodňateľné právo na primeranú odmenu

1. Pokiaľ autor alebo výkonný umelec previedol alebo postúpil svoje právo na nájom týkajúci sa fonogramu alebo originálu či rozmnoženiny filmu na výrobcu fonogramu alebo filmu, zostáva tomuto autorovi alebo výkonnému umelcovi zachovaný nárok na primeranú odmenu za nájom.

2. Nároku na primeranú odmenu na nájom sa autori alebo výkonní umelci nemôžu vzdať.

3. Správa tohto práva na primeranú odmenu môže byť prevedená na organizácie kolektívnej správy, ktoré autorov alebo výkonných umelcov zastupujú.

4. Členské štáty môžu upraviť prípustnosť a rozsah, v akom môžu organizácie kolektívnej správy vykonávať nárok na primeranú náhradu a od koho sa môže táto odmena požadovať a vyberať.

Článok 5

Výnimka z výhradného práva na verejné vypožičiavanie

1. Členské štáty môžu ustanoviť, pokiaľ ide o verejné vypožičiavanie, výnimky z výhradného práva podľa článku 1 za predpokladu, že aspoň autori dostanú odmenu za takéto vypožičiavanie. Členské štáty môžu voľne určiť výšku tejto odmeny tak, aby zodpovedala ich kultúrnopolitickým záujmom.

2. Ak členské štáty nezavedú výhradné právo na vypožičiavanie podľa článku 1 na fonogramy, filmy a počítačové programy, zavedú aspoň odmenu pre autorov.

3. Členské štáty môžu oslobodiť od platenia odmeny podľa odsekov 1 a 2 určité kategórie zariadení.

4. Komisia v spolupráci s členskými štátmi vypracuje do 1. júla 1997 správu o verejnom vypožičiavaní v rámci spoločenstva. Túto správu Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade.

KAPITOLA II

PRÁVA VZŤAHUJÚCE SA K AUTORSKÉMU PRÁVU

Článok 6

Právo na záznam

1. Členské štáty ustanovia pre výkonných umelcov výhradné právo povoliť alebo zakázať záznam ich výkonov.

2. Členské štáty ustanovia pre vysielacie organizácie výhradné právo povoliť alebo zakázať záznam ich vysielania, a to bez ohľadu na to, či sa tieto vysielania uskutočňujú bezdrôtovo alebo po drôte, káblom alebo pomocou družice.

3. Organizácia pre káblové šírenie nemá právo podľa odseku 2, pokiaľ iba prenáša po kábli vysielanie iných vysielacích organizácií.

▼M2

([1]) Ú. v. ES L 122, 17.5.1991, s. 42.

▼B

Článok 8

Vysielanie a oznamovanie verejnosti (verejné šírenie)

1. Členské štáty ustanovia výhradné práva výkonných umelcov povoliť alebo zakázať bezdrôtové vysielanie a verejné šírenie ich výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už výkonom vysielaným alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu.

2. Členské štáty ustanovia právo na zabezpečenie platby jedinej primeranej odmeny zo strany používateľa, ak je použitý fonogram vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženiny takéhoto zvukového záznamu k bezdrôtovému vysielaniu alebo akémukoľvek inému verejnému šíreniu, a na zabezpečenie toho, aby sa táto odmena rozdelila medzi príslušných výkonných umelcov a výrobcov fonogramov. Členské štáty môžu, ak nie je dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami fonogramov, ustanoviť podmienky, za ktorých sa táto odmena medzi nimi delí.

3. Členské štáty ustanovia pre vysielacie organizácie výhradné právo povoliť alebo zakázať bezdrôtový prenos ich vysielania, ako aj verejné šírenie ich vysielaní, ak sa takéto šírenie uskutoční na miestach prístupných verejnosti proti zaplateniu vstupného.

Článok 9

Právo na rozširovanie

1. Členské štáty ustanovia

— pre umelcov, pokiaľ ide o záznamy ich výkonov,

— pre výrobcov fonogramov, pokiaľ ide o ich fonogramy

— pre výrobcov prvých záznamov filmov, pokiaľ ide o originál a rozmnoženiny ich filmov,

— pre vysielacie organizácie, pokiaľ ide o záznamy ich vysielaní podľa článku 6 ods. 2,

výhradné právo sprístupňovať tieto predmety ochrany, ako aj ich rozmnoženiny verejnosti predajom alebo iným spôsobom (ďalej len „právo na rozširovanie“).

2. Právo na rozširovanie sa pri predmetoch ochrany uvedených v odseku 1 v spoločenstve vyčerpá len v prípade, keď sa uskutoční prvý predaj takéhoto predmetu ochrany v spoločenstve nositeľom práva alebo s jeho povolením.

3. Osobitné ustanovenia kapitole I, predovšetkým v článku 1 ods. 4, zostávajú právom na rozširovanie nedotknuté.

4. Právo na rozširovanie možno prevádzať, postúpiť alebo sa môže stať predmetom udeľovania zmluvných licencií.

Článok 10

Obmedzenie práv

1. Členské štáty môžu obmedziť práva uvedené v kapitole II, pokiaľ ide o:

a) súkromné použitie;

b) použitie krátkych výňatkov v súvislosti so spravodajstvom o aktuálnych udalostiach;

c) krátkodobý záznam vyhotovený vysielacou organizáciou vlastnými prostriedkami a pre jej vlastné vysielanie;

d) použitie výhradne na účely vyučovania alebo vedeckého výskumu.

2. Bez ohľadu na ustanovenie odseku 1 môže každý členský štát ustanoviť, pokiaľ ide o ochranu výkonných umelcov, výrobcov fonogramov, vysielacích organizácií a výrobcov prvých záznamov filmov, obmedzenia takého istého druhu, aké sú ustanovené v súvislosti

▼B

s ochranou autorského práva pri literárnych a umeleckých dielach. Nútené licencie môžu byť ustanovené len v rozsahu zlučiteľnom s Rímskym dohovorom.

▼M2

3. Obmedzenia sa uplatnia iba v niektorých osobitných prípadoch, ktoré nie sú v rozpore s normálnym využívaním predmetu ochrany a neprimerane nepoškodzujú oprávnené záujmy nositeľa práv.

▼B

KAPITOLA III

TRVANIE

▼M1

▼B

KAPITOLA IV

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 13

Prechodné ustanovenia

1. Táto smernica sa vzťahuje na všetky autorské diela, výkony výkonných umelcov, fonogramy vysielania a prvé záznamy filmov, ktoré sú uvedené tejto smernici a ktorých ochrana dňa 1. júla 1994 ešte stále trvá podľa právnych predpisov členských štátov z oblasti autorského práva a práv príbuzných, alebo ktoré spĺňajú k uvedenému dátumu podmienky ochrany podľa tejto smernice.

2. Táto smernica ponecháva nedotknuté všetky právne akty o využívaní dohodnuté pred 1. júlom 1994.

3. Členské štáty môžu ustanoviť právnu domnienku, že nositelia práv udelili súhlas na nájom alebo na vypožičiavanie niektorého predmetu ochrany uvedeného v článku 2 ods. 1, ktorý bol pred 1. júlom 1994 preukázateľne sprístupnený tretím osobám na uvedené účely alebo nimi získaný. Členské štáty môžu však ustanoviť, predovšetkým ak je taký predmet ochrany digitálnym záznamom, že nositelia práv majú právo na primeranú odmenu za nájom alebo vypožičiavanie predmetov ochrany.

4. Členské štáty nie sú povinné použiť ustanovenia článku 2 ods. 2 na kinematografické alebo audiovizuálne diela vytvorené pred 1. júlom 1994.

5. Členské štáty môžu ustanoviť dátum, od ktorého sa bude uplatňovať článok 2 ods. 2, tento dátum však nemôže byť neskorší ako 1. júl 1997.

6. Bez toho, aby bolo dotknuté ustanovenie odseku 3 a s výhradou odsekov 8 a 9 zostávajú nedotknuté zmluvy, ktoré boli dohodnuté pred prijatím smernice.

7. S výhradou ustanovení odsekov 8 a 9 môžu členské štáty ustanoviť, že v prípade nositeľov práv, ktorí získajú nové práva podľa vnútroštátnych predpisov prijatých na vykonanie tejto smernice a ktorí súhlasili pred 1. júlom 1994 s využívaním, sa tieto nové výlučné práva považujú za postúpené.

8. Členské štáty môžu ustanoviť dátum, od ktorého neodňateľné právo na primeranú odmenu podľa článku 4 existuje, tento dátum však nemôže byť neskorší ako 1. júl 1997.

9. Pri zmluvách dohodnutých pred 1. júlom 1994 prichádza do úvahy neodňateľné právo na primeranú odmenu podľa článku 4 len tam, kde autori alebo výkonní umelci alebo ich zástupcovia o to požiadali pred 1. januárom 1997. Ak sa nemôžu nositelia práv o výške odmeny dohodnúť, môžu výšku primeranej odmeny určiť členské štáty.

▼B

Článok 14

Vzťah medzi autorským právom a príbuznými právami

Ochrana práv príbuzných autorskému právu podľa tejto smernice ponecháva nedotknutú ochranu autorského práva a žiadnym spôsobom ju neovplyvňuje.

Článok 15

Záverečné ustanovenia

1. Členské štáty uvedú do platnosti zákony, iné právne prepisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 1. júla 1994. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 16

Táto smernica je adresovaná členským štátom.